

- підготовка переліків сортів зазначених ботанічних таксонів для сортової сертифікації з наявністю офіційних описів у відкритому друці;
- проведення польової апробації (інспектування), обов'язковий ґрунтовий та лабораторний сортовий контроль для встановлення автентичності контрольної проби партії насіння стандартному зразку в польових умовах;
- обов'язкове тестування посівних якостей насіння за вимогами ISTA та дотримання етикетування підготовлених партій насіння для реалізації.

Для реалізації задекларованих намірів щодо приєднання до Схем ОЕСР сортової сертифікації насіння Хрестоцвітих та інших олійних та прядивних видів наукові установи, суб'єкти господарювання та контролюючі органи повинні об'єднати свої зусилля для гармонізації заходів з сортової сертифікації насіння.

Впровадження нових міжнародних принципів і підходів сортової сертифікації насіння олійних культур сприятиме виходу суб'єктів насінництва на міжнародний ринок.

УДК: 633/635.1/.8

Майстер Н.В., Дудка Т.В.

*Український інститут експертизи сортів рослин,
вул. Генерала Родімцева, 15, Київ-41, 03041, Україна,
e-mail: Master@sops.gov.ua*

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ СОРТОВИХ РЕСУРСІВ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ

На виконання Концепції формування національних сортових рослинних ресурсів, зокрема ботанічних таксонів групи овочевих, слід зазначити, що сорт, як біологічний об'єкт під час державної науково – технічної експертизи сортів рослин набуває правового статусу і стає об'єктом інтелектуальної власності.

На виконання статті 29 Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» Міністерством аграрної політики та продовольства України визначений Перелік родів і видів, сорти яких проходять польові дослідження з кваліфікаційної експертизи у закладах державної системи охорони прав на сорти рослин. Відповідно до даного Переліку обов'язкові польові дослідження з експертизи на відповідність критеріям відмінності, однорідності та стабільності проходять 42 види овочевих культур, серед них найбільш поширені: помідор, огірок, цибуля городня, капуста білоголова, перець, морква, буряк, кавун, диня та інші. Експертиза передбачає комплекс досліджень з визначення морфологічних ознак, якісних показників в лабораторних умовах, а саме: вміст сухої речовини (помідор, цибуля), каротину, загального цукру, моноцукрів та вітаміну С у моркві.

Аналіз Державного реєстру сортів рослин, придатних до поширення в Україні за 2006-2012 рр., свідчить про тенденцію до збільшення кількості сортів овочевих рослин, зокрема у 2009 році їх було 1276, з них 724 іноземної та 552 вітчизняної селекції (57% до 43%), а станом на 8 травня 2012 року – 1933, з них 1205 іноземної та 728 вітчизняної селекції, відповідно 62% іноземної селекції, 38% – вітчизняної, що забезпечує формування національних сортових ресурсів овочевих, необхідних для вирішення продовольчої проблеми шляхом забезпечення споживача свіжою продукцією протягом року. Крім того, ця тенденція також чітко спостерігається за аналізу формування сортового складу овочевих у 2007-2010 рр. Так, у 2007 році було занесено до Державного реєстру сортів рослин придатних до поширення в Україні 166 сортів овочевих, з них 117 іноземної та 49 вітчизняної селекції, а у 2009 – 283 із них 218 іноземної та 65 вітчизняної селекції.

